

LMS – bedre enn sitt rykte?

Noen refleksjoner etter 10 års bruk

Seniorrådgiver Jan Alexandersen

U-vett
Universitetets videre- og etterutdanning

*"No, you weren't downloaded.
You were born."*

LMS – programmet ”alle” har et forhold til?

- Alle høgre utdanningsinstitusjoner i Norge (?) og langt utenfor, har brukt store ressurser på innføring og vedlikehold av LMS.
- Flere har nå (nesten) 10 års erfaring med dette ”universalverktøyet” . Mange synes å leve godt med løsningene. Det må være en grunn?
- La oss minne oss selv om at LMS har endret sitt ”sanne ansikt”:
  - Opprinnelig brukt som verktøy i ”fjernundervisning”/fleksible studier
  - Etter hvert brukt på campusundervisning/kombinasjon
  - I dag også sett som et virkemiddel for pedagogisk utviklingsarbeid med nær kobling til universitetspedagogikk?

- Har LMSene (gradvis kanskje?) blitt et symbol på de endringer mange ønsker seg innen høgre utdanning og læring??
- Kan LMSene stimulere evt være katalysator for slikt arbeid? Er det egentlig dette siste NUV har kartlagt i monitoren
- Har "Pedagogisk bruk av IKT" blitt vår tids ultimate formulering for de samme ønsker?
- Teknologioptimisme et spennende begrep – er det dette vi ser her? Noen ideelle forestillinger som ikke har sitt motsvar i virkelighetens verden? Eller innfrir LMSene våre forventninger?

Er LMSet en betingelse for fleksibel utdanning i større skala?

- To mulige veier: "pakkeløsning" eller "skreddersøm"?
- Hos oss: fra produksjonsorientert til prosessorientert utvikling av studier (kompetanse/økonomi)
- En lang rekke faktorer gjør at bruk av LMS har vært et "riktig" valg (så langt!):
  - Økonomi
  - Tidsbruk
  - Struktur og ordninger i høgre utdanning (administrasjon, rapportering, eksamen, sentralisering av IT)
  - Opplæringsbehov – digital kompetanse
  - Opphavsrett

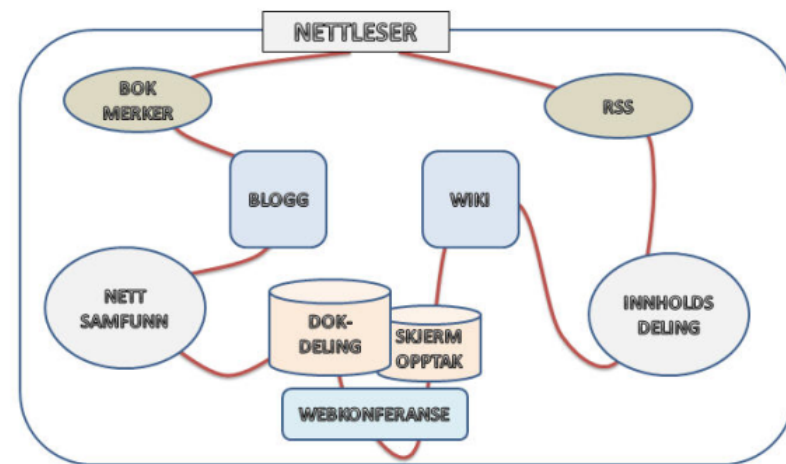
Hvem har mest bruk for LMSet: lærer eller administrator – eller begge?

- Spørsmålet viser LMSenes suksess: her er noe for alle. En begrunnelse for LMS i seg selv?
- I øyeblikket (svært subjektivt): 60-40 i administratorenes favør – en forklaring på den manglende pedagogiske bruk?
- Er en "administrativ" bruk av LMSet god nok bruk? Eksempel: medisinerutdanning ved UiT
- Vil administrativ bruk senere føre til pedagogisk bruk?
- Kan administratorer læres opp til å støtte læring?

Hva om LMS ikke fantes?

- Dette selvsagt et retorisk spørsmål, men like fullt..
- Min påstand: ved UiT ville vi ha et relativt lite antall fleksible studier om vi ikke hadde et LMS (en håndfull = mindre enn 10?)
- Web 2.0 et alternativ eller?
- Vil de mange nye, sosiale (?) verktøyene erstatte eller bli integrert i LMSene?
- Tidslinja paradoks (?): Fra mange verktøy via ett (LMS) tilbake til mange?
- Vil de individuelt tilpassede løsningene vinne fram?

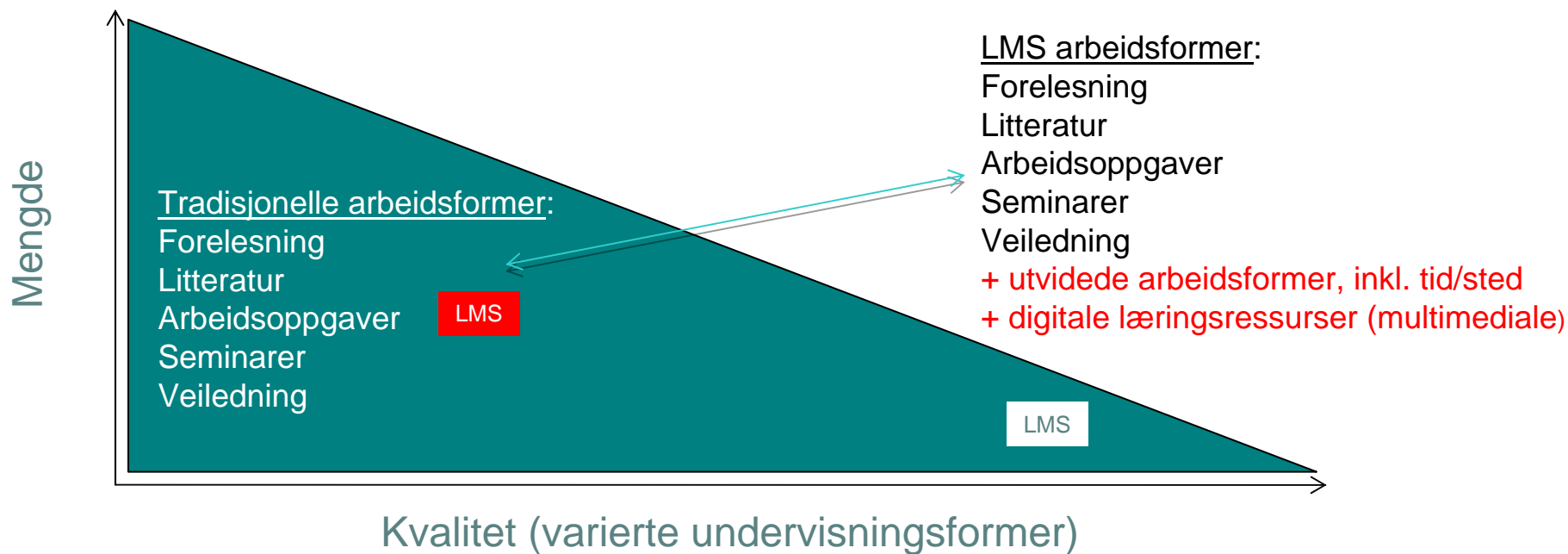

LMS – hva med de kritiske røstene?

- All kritikk og refleksjon selvsagt ønskelig
- Mange ulike stemmer i kritikken
- En viktig fellesnevner: LMS som ”innestengende” og ”begrensende” faktor (jfr ”monolittisk” struktur) (jfr ”pakkeløsning” vs ”skreddersøm”)
- Ingen ny diskusjon: sosiomaterielle strukturer har lenge vært et pedagogisk tema. Eksempler: klasserommets utforming og lærebokas betydning for undervisning
- Dette er viktige spørsmål, men ikke de viktigste?

Om "IKT Monitor": Stiller vi de rette spørsmålene? Blir konklusjonene riktig?

- Forsøk på bilde: Om vi skal måle lengde i skihopp og vet at de fleste hopper i liten bakke - hvor meningsfullt blir det da å spørre hvor mange som hopper over 120 meter?

Noen sentrale konklusjoner

- Til innleggets spørsmål (bedre enn sitt rykte): det handler trolig mindre om for eller imot LMS, og mer om andre spørsmål (les: (fag)didaktiske spørsmål)!
- LMSet har vært en viktig "inngangsbillett" til fagmiljøene – et konkret utgangspunkt mange "har fått tak på". Rene pedagogiske innføringer blir ofte for generelle, annen teknologi ofte for "spesifikk" (for eksempel blogg)
- LMSet har gitt oss mange anledninger til pedagogisk refleksjon og drøfting (U-vett: ped og teknologi)
- LMSet har så langt også vært et nødvendig verktøy fordi det samhandler med den øvrige "strukturen" i høgre utdanning (eksamen, oppbevaring, rettigheter ..)
- "Skreddersøm" modellen ønskelig, men vanskelig av mange ulike grunner (økonomi, kompetanse, tid m.m.)

Sentrale konklusjoner forts..

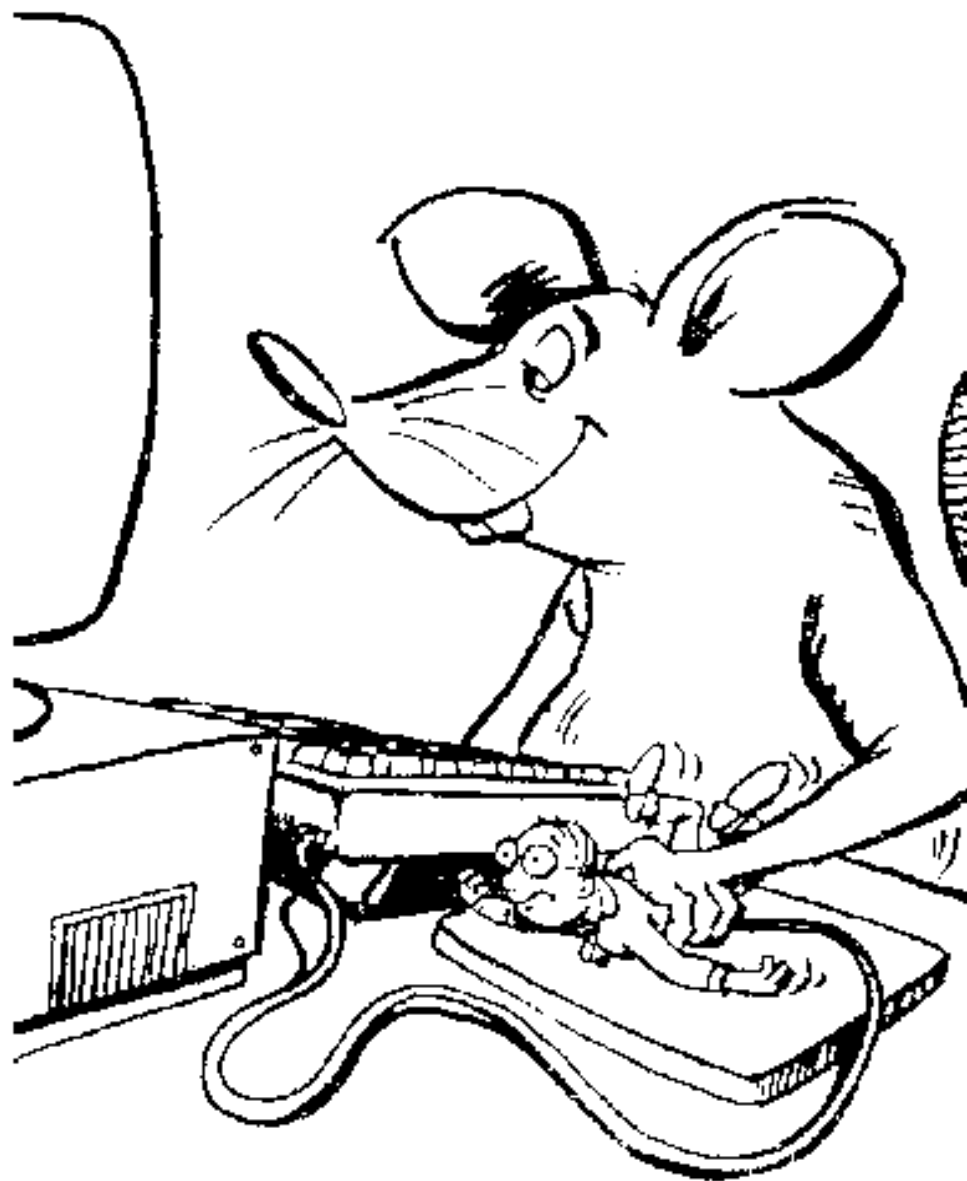
- Vi har etter hvert mange gode eksempler på pedagogisk bruk av IKT, og det finnes mye bra litteratur (et stort pluss i boka til NUV)
- Disse eksemplene viser stor variasjon og mye kreativitet hvor LMSet bare blir et "rammeverk" for utførelse av god undervisning
- Etter 10 år med LMS står vi nå ovenfor en utfordring hvor IKT ikke lenger bør betraktes som en "isolert aktivitet", men sees i sammenheng med den store helheten IKT tross alt står i: mellom fag og strukturelle rammeverk
- Funnene i IKT Monitor bør derfor tolkes i en større og mer helhetlig sammenheng

Sentrale konklusjoner forts..

- Høgre utdanning trenger en vitalisering av undervisningsoppgaven
- Fornyelsen må omfatte en mer studentaktiv, kreativ, skapende undervisning som både gir kognitiv og emosjonell læring
- LMSet, som del av IKT feltet, kan bidra til å oppnå en slik fornyelse gjennom den katalysatorrolle vi har sett LMSet ha i mange ulike sammenhenger
- LMSet har – til tross for sin begrensende natur – også mye ”frirom”.
- For meg handler derfor utviklingen av IKT feltet stor grad om å utnytte dette frirommet.

U-vett

Universitetets videre- og etterutdanning

